

Kedvesórák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton

Minden előfizető a „Nemzeti Baleset” Biztosító Részvénytársaságnál baleset ellen, halál vagy rokkantság esetére 2000—2000 koronára van biztosítva. Ezen kedvezmény csak is az eredeti árban rendelt előfizetőknek szól.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VII. ker., Károly-körút 9. szám.
Id. intézendők az előfizetések, legzélszerűbben posta-
utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak
a regénymelléklettel együtt:
Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

HUMOROS REGÉNY.
(4. folytatás.)

A MILLIÓS BABA.

Irtja: Tölgyessy Mihály.

III. A névnapi ajándék.

Hogyan fog ez végződni? Hol fog megállani a hihetetlen magasságra felszöktezett szemétfolyam?

Kétségtelennek látszott, hogy a húszezer dollárt is el fogja érni, amennyiben mr. Plumb areza iszonyu elszántságot árult el.

Bizonyos, hogy valami nagyon drága, vagy nagyon kedves jószág lehet az, mely Joungh úr szerencséjére szemétkébe került s melyet ő még húszezer dollárért sem enged.

És amit nem hitt senki, a versengők néhány merész szökéssel elérték a húszezeret, sőt meg is haladták, mert mr. Plumb épen most kiáltotta ki:

— Huszonegyezer!

Általános álmétkodás! Egy gentleman megcsóválta fejét s így szólt:

— Mr. Plumb nagy boldog, de mi még nagyobbak vagyunk!

A kedélyek fel voltak tüzelve, a börzelovagok

igazán annyira belelovalták magukat, hogy nem tudták magukat türtőztetni.

Valami rendkívüli becses lehet az, ami a szemétkébe került!

Alighanem megér ötven-ezer dollárt is!

Plumb fagyos nyugalma legalább arra látszik mutatni, hogy a húszezer dollár nagyon is mögötte van az elveszett tárgy igazi értékének.

És újra egész hévvel folyt az árverelés, úgy, hogy már a harmincezer dollárnál tartottak.

Valóban hallatlan ár a szemétkotrás történetében.

Plumb még mindig nem tágitott. A hozzá közelállók leolvasták arezáról, hogy ötvenezer dollárig is kész felmenni.

Az embereknek megállt az eszük.

Mi lehet az a drága tárgy?

Nagy ékszer nem lehet, mert az nem kerülhet

a szemétkébe. Miért makaeszkodik tehát Plumb?

SCHUSZTER KONSTANTIN AZ ELHUNYT VÁCZI PÜSPÖK.

A higgadtabbak kezdtek józanodni. Elvégre az is lehetséges, hogy az elvesztett tárgy csak az ő szemében oly becses, magában véve azonban talán ötezer dollárt sem ér!

Többen kezdtek visszalépni. Mások azonban csak azért is tovább akartak menni.

Valaki emlékezett, hogy mr. Plumbnak van egy gyémánt inggombja, egy szoliterje, melynek értékét hozzáértők százezer dollárra tették. Ez a legtisztább vizű gyémánt, mely a gyémántmezőkről valaha előkerült.

Egy tekintet mr. Plumbra meggyőzte az illetőt, hogy a híres gyémánt gomb nincs az ingében.

Bizonyos tehát, hogy a szemétbe került.

Rajta hát tovább!

— Harminczegyezer dollár! — kiáltá valaki a sokaságból!

Minden szem feléje irányult és olvasni igyekezett arcából. Talán tud valamit, talán már kifürkészte a titkot?

— Harminczötezer dollár! — sivitott át a zugó tömegben mr. Plumb érzés hangja.

Talán mondani sem kell, hogy időközben kíváncsiakból és árverelőkből egész eső-dület képződött a szemétbánya előtt.

Joungh e végből szükségesnek látta összes alkalmazottait mozgósítani és kordont vonni a drága szeméthalom körül, mely most kincset rejt magában.

Ez valóban szükség is volt, mert az összeverődött tömegből többen máris igen veszedelmes közelségbe léptek, sőt többen pálcájukkal piszkálni is kezdték a drága szemetet, melynek átkotrásáért e pillanatban harminczötezer dollár van ígérve!

Harminczötezer dollár! Ez igazán hallatlan! Soha szemétdombra nem irányultak oly áhítatos, oly sóvár, oly csodáló tekintetek, a minőkben most Joungh urral együtt ez a szemétrakás részesült.

Maga Joungh egész ki volt cserélve!

Mr. Plumb ide jöttekor éppen azon a ponton állott, hogy az eddig összehordott szemetet átkortatja s a hasznosítható dolgokat kiválasztatja belőle. E végből magára ölté földigérő kék vászon zubbonyát, amelyben a kotrási munkákat rendszerint ellenőrizni szokta.

Piszkos mesterség volt biz ez s mindennap új meg új önlegyőzés kellett hozzá, hogy a piszok garmadák közé menve, szemmel tartja a söpredék népet, mely a kotrásra vállalkozott.

Most azonban Joungh szive büszkén dobogott a már nagyon is határozatlan színüvé vált kék zubbony alatt s egy páva felfuvalkodottságával lépkedett a szemétdomb előtt, mely őt egy nap alatt gazdaggá teszi.

Sokan irigy szemekkel néztek rá s e pillanatban igazán szemétkotrók óhajtottak lenni.

E pillanatban ez volt a legnépszerűbb foglalkozás és egy csomó ember már készen állott arra, hogy felajánlja szolgálatait annak a szerencsésnek, ki a kotrási jogot végérvényesen elnyeri.

— Harminczhatezer dollár! — kiáltá egy hang.

A küzdelem tehát még mindig nem lett feladva.

Mr. Plumb nem engedte magát s így megtörtént az a csoda, amittől csaknem hanyattvágódtak az emberek, hogy az árverelők felmentek egész ötven-ezer dollárig!

A tömeg úgy forrongott, zszibongott, mint a méhkas.

Az emberek találgatták, hogy ugyan mi lehet abban a szemétdombban, hogy a kotrásért már ötven-ezer dollárt is adnak!

Joungh észrevenni vélte, hogy az összeverődött esőesélék igen gyanus pillantásokat vet a szemétdombra, melyet alighanem meg akarnak rohanni!

Eddig pénzért alig tudott kotrókat kapni, most meg nagyon is élénk vágyat éreztek magukban ezek a gaminok kéretlenül is nekiesni a szemétdombnak!

Joungh csaknem holtra rémült, midőn erre az eshetőségre gondolt és merő óvatosságból ötven rendőrért telefonozott.

Ezek azt hitték, hogy verekedés van a szemétmunkások között és rohamlépésben jöttek.

A merre mentek, minden oldalról utczeni gyerekek, foglalkozás nélküli kamaszok, csavargók vagy más kíváncsiak mentek utánuk, abban a biztos reményben, hogy bizonyosan lesz valami „harez.”

Joungh csaknem örülten futott fel-alá!

Az egyre szaporodó tömeg mély aggodalmat keltett benne: ezek utóljára is megrohanják a szemétbányát és akkor ötven rendőr vajmi kevés a tömeg birvágának megfékezésére, mert előre látható, hogy a kitörés pillanatában ezek a keztyüs gentlemanek is nekiesnek a szemétdombnak!

E pillanatban igazán óhajtotta, vajha vége lenne már az árverelésnek. Rettegett a hír tulle-

„Danilo, montenegrói trónörökös és neje.

szítésétől, mert ha elpattan, akkor mindennek vége!

Ezt meggátolni voltaképp nem is állott már hatalmában. Ily bolond helyzetet igazán soha életében nem látott. Rettegnie kell a további áremelkedéstől!

Mert ha az egyre szaporodó mob csakugyan arra a meggyőződésre jut, hogy nagy értékű drágaságok kerültek a szemébe, akkor nem ez az ötven szál rendőr, de egy egész ezred katonaság sem lenne képes öt féken tartani.

Szeretett volna odarohanni Plumbhoz s összetett kezekkel kérni őt, hogy ne menjen feljebb! Tegye le az ötvenezer dollárt és kotorjon!

De ily körülmények között talán még kotorni sem lehet!

Ezek a csavargók erőnek-erejével is beállnak kotrónak s előre látható, hogy minden valamirevaló érték — tehát a keresett drágaság is kézen-közön elvész!

Odáig jutott már a szerencsétlen Joungh, hogy a további árverelésnek ő maga akart véget vetni azzal a kijelentéssel, hogy jogát semmi áron sem adja!

Át fogja forgattatni a szemetet ő maga és ha a kincs megkerül, ám akkor visszaválthatja Plumb, ha akarja!

De a dolgok jelenlegi állásában még ez sem lehetséges!

Az itt összegyülemlött csöcseléket nem lehet többé eltávolítani! Kinesszomja fel van kelve s utat-módot fog keresni az elveszett kincs kézrekerítésére!

Soha szemétdomb még nem forgott ily halálos veszedelemben! Előre látható volt, hogy itt még vér is fog folyni.

Joungh, amily boldog volt kezdetben, annyira el volt keseredve most s legkevésbé sem találta irigylésre méltónak helyzetét.

Ekkor azonban fordulat állott be.

Mr. Plumb itt meg nem nevezhető okból kénytelen volt egy-két percze eltűnni.

Ez alkalommal elesipte őt a szemeteskocsisok egyike és sebtiben ezt sugta neki:

— Mr. Plumb! Én tudom, hogy ön a két gyémántot keresi. Kár a fáradságért és költségért, a gyémántok Erdewing Brothers céghez kerültek Broadvay 67. sz. Siessen oda, talán még megkaphatja!

Plumb végigmérte a szurtos képü ficzkót.

— Honnét tudod te ezt? — kérdé.

— Most csak annyit mondok, hogy egykor gyémántásó voltam s megláttam a két kaviesot, mikor a szeméttel a kocsimba öntötték. Értéküket felismertem és mindjárt zsebre vágтам. Ma vagyonos ember vagyok, de feltűnés kikerülése végett egy-két napig még maradni akartam. Csak arra kérem, el ne áruljon!

Plumb visszatért. Ekkor egy gonosz eszméje

támadt. Ezeket a börzelovagokat most alaposan meg akarta jártni! Egyikük utána sompolygott s kileste, hogy a kocsissal beszélgetett.

Ha ő már most egyszerűen visszalép, akkor egyszeriben mindennek vége!

Látta is magán nyugodni az árverelők ostromló tekintetét, melyek veséjébe szerettek volna hatolni.

Ekkor elkiáltotta magát:

— Ötvenötezer dollár!

— Hatvanezer! — licitált rá rögtön egy érdes hang.

Ekkor Joungh közibéjük furta magát és fölkiáltott:

— Hatvanezer dollár először, másodszor és harmadszor! Tovább nem megyünk! Aki kotorni akar, tegye le nekem ezt az összeget! Aztán én felőlem kotorhat itéletnapig!

(Folytatása következik.)

A „Megnyugvás“ dalaiból.

I.

*Lázás éjszakákon elborongok sirva
S csöndes, néma megadással
Gondolok a sirra.*

*Mi sem köt a léthez, leszámoltam vele;
Boldogságom koszoruja
Rég össze van tépve.*

*Tova tűnt az ábránd, elszállt merész álmom;
Mégváltásom édes perczét
Nyugalommal várom.*

II.

*Lassan halad bár az idő,
De közelg az óra:
Sirva borulsz nemsokára
Hideg koporsómra.*

*Rcá borulsz bánatoddal,
Ugy áldod a lelkem;
S én a sötét ravatalon
Oly hidegen fekszem.*

*Későn hull majd keblem fölé
Szemed forró könye;
Föl nem éled többé a sziv,
Ha már meg van törve!*

III.

*Ne sirass majd,
Ha hull a rög koporsómra;
Végzetemnek
Ne légy te sem siratója;
Ha eltépted
Boldogságom virágszálát,
Könyeiddel
Ne zavard a lelkem álmát.*

Szendrői Holozsnyay Cyrill.

Házasság gőzerővel.

— Bohózat egy felvonásban. —

Irta: **Hevessi Jenő.**

(Vége.)

VII. JELENET.

Előbbiek. *Fiech* gyorsan előrejön és mintha most vette volna csak észre őket, meglepetve áll meg előttük.

Fiech: Hallja asz úr! Mit akarja itt asz enyim... izé csinálni?

Irma (eltakarja arcát.)

Kerge: A maga izéjével? Semmit!

Fiech (mutatja az ölelést.) Hát esz fan makánál ety semmi?

Kerge: De mi köze van magának hozzá? Menjen a dolgára, buta svábja!

Fiech: Na frájlich! Majt metyek, ha fagyja. Olyan nincs fan. Esz skandalum! Eszet én mek nem enketek.

Kerge (feláll. Dühösen): Hallja maga. Ha el nem takarodik innen azonnal, úgy verem nyakon, hogy kávéskanállal kotorják össze Glogovácson!

Vendégek (pisszegnek.) Micsoda lárma ez?! Mert nem dobják ki őket!?

Irma (*Fiech* elé áll.) De uram...

Kerge: Mit, a kisasszony még pártjába veszi ezt a szemtelen svábot?

Irma (neheztelve): Bocsánat, ez nem egy szemtelen sváb, hanem az én kedves Johann bácsim Glogovácztól. — Nicht woa, Fetta Johann?

Fiech (simogatja az állát. *Kerge*hez): Zikszit esz, Náczerl? Esz ety eurhen lany mekfan!

Kerge (csodálkozva): Hát maguk ismerik egymást?

Irma: Hát persze. Ó az én bácsim!

Kerge: Rokonok?

Fiech: No trajlich. Hát nem mek mondtam makamakának asztat? De maka asztat miszi, hoty mink trefaljuk makuukat. Fenó meketyó. Mink nem trefaljuk.

Kerge: Akkor ezer bocsánat! Én azt hittem, hogy...

Irma (közbevág): A bácsi be van rugva.

Kerge (zavartan): Valóban, olyasmit gondoltam.

Fiech: De fan asz nem igaz. Én soha nem pe szokta rukni. Csak etyszer, mikor enyém házsasaka foita. Akor foitam perukkolfa. De asz rék folt.

Kerge (fejét vakarja.) Mi lesz ebből?

Fiech: Fenó meketyó, hát házsassák! Mink nem fokjuk tuellirozni etyik a másik, mint a kereskető-segetek, mink fokjuk házsassák csinálni, mint asz eurhen klokofáciak! Aki meri a stadtwaldliba ölel-keszni, asz merje házasodni is. Fenó meketyó!

Irma (*Kerge*hez): Hát nem mondta az előbb, hogy etvesz feleségül?

Kerge (zavartan): De igen, hanem...

Irma: Vagy csak törbe akart csalni? Úgy jaj önnek! A Kolosiak védőszentjére esküszöm, ezt meg fogja keserülni!

Fiech: Uty fan. Englisch bitter lesz a makat életet.

Kerge (zavartan): De kérem... Arról nincs szó, hogy törbe csalnám a kisasszonyt, hanem... a... meg-
lepetés...

Fiech (kezeit dörzsölve): Akkor rendpe mekfan. A lakotalmat mekesináljuk, asztán — punktu m. Fenó meketyó! Csak tán nem foktok feszek etett fenépe elere feszeketni? Arra ráérték a házsassák után is!

Kerge: De mit szól majd a bácsi ehhez a nem várt, kellemetlen fordulathoz?

Fiech (örömmel): Mit? Bácsit is mekfan? Hol mekfan?

Kerge (mutatja): Az ott ni!

Fiech (odasiet): Maka fan attúl a czilinderes úrtól a bácsija?

Réthársy: Igen, ő az én drága öcsém.

Fiech: Sehr gut. Most tyün felem.

Réthársy: Köszönöm, nagyon jól ülök.

Fiech: Mir iz alezáncz! Aszér tyüjjön felem. Ó nem akarja fagallér lenni. Mek akarja csalni asz enyim húgodat.

Réthársy (feláll.) Az már más. (Odamegy hozzájuk): Mit hallok, öcsém?

Kerge: Azt, kedves bácsi, hogy bemutatom önnek... (Irmához sugva.) Hogy is hívják?

Irma (nevetve): Kolosi Irma.

Kerge (*Réthársy*hoz): ... Kolosi Irma kisasszonyt, jövendőbeli jegyesemet, ha csak a bácsi nem tagadja meg tőlünk a beleegyezését.

Fiech: Warum tenn? Csak talán fok neki is mektetszeni asz én kis hugámat?

Réthársy: Persze, hogy nekem is tetszik. (Megesipi Irma ajkát.)

Irma (szégyenkezve): Oh, a bácsi hizeleg...

Fiech (*Irmához*): Halt tein gosserrl.

Most mink beszéljük. (*Réthársy*hoz): Hát esz fan rentpen. Hoty petik ne montyák, hoty a klokofáci fan ety smuczizg Kerl, mekmondom makának, hoty ha mek-fesz asz öcsese asz én hugámat, én adok asz én Irmuskámmal mitgift báreszgelt eszer florén, asztán, ha mekhalok, mék eszret... Vaty tutja mit: atok két eszret, hoty jopp ketfet lesz!

Kerge: Aztán mikor hal meg az úr?

Fiech: Maul halten! Asz fan ety korompasák! (*Réthársy*hoz): Most montya asz úr, hoty mit at maka?

Réthársy: Halálom után ráiratok az öcsémre tizezer — pióczát.

Fiech: Ujjé! Asz úr fan talántán ety pióczatyáros?

Réthársy: Az. Piócza-kereskedő nagyban és kicsinyben.

Fiech: Tutya mit: inkápp agyja most maka is eszer florén, és eszret, ha maka is mek fokja makamakát halni. A pióczákat mek hagyja valami jótékony czélra.

Réthársy: Ugyis jó. Azonkívül kikötöm, hogy félévig mindig nálam fognak lakni.

Fiech: Na, ha ity mekfan, fenó meketyó, fél-éfik nálam is foknak lakni. Nekem is mekfan olyan Wohnung, mint makának.

Réthársy: De azt kikötöm, hogy a lakodalom után azonnal hozzám jönnek a gyerekek.

Fiech: Már asztat kikérek makamnak, mert nálam laknak előbb. Én nétylofas hintót pefokatok a kocsipa, úty fizsem hasza.

Kerge (félre): Nem is tudtam, hogy ilyen gazdag ez a buta sváb.

Réthársy: Olyan nincs! Én hat lóval viszem be a kastélyomba és fellobogóztatom az egész falut.

HEVESSI JENŐ.

Irma (félre): Istenem, milyen kedves és gazdag ez a nagybácsi!

Fiech: Schmarrn! Csak aszért is hozám jönnek előbb. (Irmához): Utye, Irmuska?

Irma (tétovázva): Nekem mindegy!

Réthársy: Hát tudja mit: nem bánom, legyen a magáé az elsőbbség. Menjenek a gyerekek előbb magához.

Fiech (hirtelen): Asz nem lehet. Most tyün eszempe, hoty ety kis jafitani faló fan a háznál... Csak menjenek előpp makához.

Réthársy: Nem lehet. Én is rendeztetem a birtokomat. Azért engedem csak át az elsőbbséget.

Fiech: De csak akad makánál ety kis szopa, ahun mekhúszódhatnak makukat?

Réthársy: Épen úgy, mint magánál.

Fiech: Én hozám most nem tyühetnek sehotyse. Mert én faty rentpen akarok fokatni úket, faty sehotyse nem.

Réthársy: Én hozzám sem jöhetnek. Menjenek csak magához. Maga sokkal közelebb lakik, mint én.

Fiech: Olyan nines! Én úty tutok, hoty mintik a főlekin hásszájához viszik előpp a menyasszonyzásakat.

VIII. JELENET.

Egy idegen (bejön és körül néz. Amint meglátja *Fiech*-et, feléje közelit): Jó napot, sujszter!

Fiech (zavartan, félre): Jesszasz Marja! Most tyün a pompa! Fenó meketyó! (Hozzá): Maka tévet. — En nem ismerem makát!

Egy idegen: Annál jobb, kedves Johann, legalább nem kéri majd tőlem a czipő árát, amivel tartozom magának.

Réthársy (csodálkozva *Kerge*-hez): Micsoda? Ez itt csak egy suszter? Hiszen akkor mi...

Kerge: Be vagyunk csapva, bácsi.

Réthársy: No, akkor a házasságból sem lesz semmi, arról kezeskedem. (*Fiech*-hez): Hallja maga, maga... suszter! Hogy mer maga itt annyira anzágnolni, mint egy kormánypárti képviselőjelölt!

Fiech (zavartan): Esz asz emper csalatkoszik. Ű nem tartoszik nekem, mert én... én... nem is tolkoszok hoszomra.

Kerge: Ahál! Most elszóltá magát, öreg!

Irma (*Fiech*-et kérlelve): Édes bácsi, valljon be inkább mindent. Hiszen borzasztó ez a sok hazugság!

Fiech (sugva): Akkor fuces mekfan a hásszassák! (sugva az *Idegen*-hez): Maka smuezián, maka nyeleskoty, minek eljáratta szájáját?

Egy idegen (vállat von): Amit főzött, egye is meg. (Leül egy asztalhoz és sört rendel.)

Réthársy (*Fiech*-hez): No, Fetter, a házasságból nem lesz semmi.

Irma) (szomorkodva nézik egymást): Misi!

Kerge) (szomorkodva nézik egymást): Irma!

Fiech (Irmához szomoruan): Mehetünk hasza, Klokofácra.

Irma (*Fiech*-hez): Ugye mondtam, bácsi, legjobb az egyenes út! Ilyen blamázs!

Fiech (fejét vakarja.) Most már penne fatyunk a vajpan, akarok montani a pajpan. Fenó meketyó.

Réthársy (*Fiech*-hez): Hát csakugyan nem föld-birtokos?

Fiech (húzódózva): Hát... nem pánok... megmontok asz igazság. Asz ekész pirtok asz enyém — Irmuska. De esz mekér tőppet, mint tiszszer Mond... akarok montani hold fekete föld a Pánátpa pele.

Kerge: Hát... hát... csakugyan suszter?

Fiech (hirtelen): Csinálok esküfő után intyen czipő! Meklátja, nem lesz olyan a tekintetes szolka-piró urasáknak sem!

Kerge (bosszusan): Kell is nekem a maga czipője!

Irma (hizelegve): Hát én kellek-e?

Kerge (félre): Micsoda szem! Micsoda termet! (Epedve nézi.)

Réthársy (észreveszi.) Talán megigézett, öcsém, hogy úgy nézed, mint egy égi tüneményt?

Kerge (hirtelen): Mit tagadnám, bácsi. Ha ajkam mondaná is az ellenkezőjét, szívem meghazudtolná bizonyára.

Irma (örömmel): Hát szeret? Csakugyan szeret?

Kerge (boldogan): Hogy szeretem-e? Jobban, mint az életemet.

Fiech (félre): Mintha eszt hallottam volna már falahol. (*Kerge*-hez): Akkor fan rentpen. Maka elfeszi asz enyim hugámat és punktum. Ami történt anszákolás, asz fan elfelejtve. Pelátok, hoty folt asz ekész ety lekfár, akarok montani lékfár, amit makamuak itten épitettem. Lehet asz emper poltok akkor is, ha szekény.

Kerge: Az már igaz. Én hiszem, hogy mi boldogok leszünk akkor is, ha Irmának nines is birtoka. — Ugy-e, gyöngyöm?

Irma (boldogan): Még kérdezheti? (Hozzásimul.)

Réthársy (a fejét vakarva.)

Hát így áll a dolog?

Fiech (büszkén): Ity is kellett, mert ha esz asz úr nem ity mekesinál a dolok, akkor asz enyim nefe nem *Fiech*, akkor én lettem volna ety orosz-leány és szétmorzsoláztam volna, mint a kukurucz.

Réthársy: Akkor, Fetter, ne áltassuk magunkat.

Fiech: Hát ülünk le.

Réthársy: Nem úgy értettem.

Fiech: Hát hoty?

Réthársy: Én is megmondom az igazat.

Fiech (csodálkozva): Makának is fan falami fallani falója? (Félre.) Jesszasz Marjanka, úty fallunk, mint ety törtelmes pünös a tekintetes pirósák előtt.

Réthársy: Tehát hallják. Engem a pióczáim tartanak fenn. Nekem sines birtokom.

Fiech (a fejét vakarva.) Maka is fan hát ety szekény piócza... akarok montani — emper?

Réthársy: Igen. Szegény, de becsületes.

Fiech (a szeméit törülgetve.) So wie ich. Én is natyon pecsületes mekfatyok. (Irmához): Uty-e, Irmuska?

Milona fejedelemasszony, Danilo horczog anyja.

Irma (büszkén): Meghiszem azt!

Kerge (ünnepélyesen): Nem baj. Fiatalok vagyunk még mindketten és istennek hála, erősek. Dolgozni fogunk szorgalmasan, hogy nyugalmas életet biztosítsunk magunknak. Ugy-e, édes Irmám?

Irma: Igen. Es ha jól megy a dolgunk, akkor mi fogjuk a bácsiékat magunkhoz venni egy-egy félévre. Ugy-e, Miska?

Fiech (a szemeit törülgetve): Esz folt natyon szépen mekmontfa... Meiner Seele, natyon szép mek-folt... Esz asz ikaszi folt, amelyik tisztokat...

Kerge: Tehát beleegyeznek a házasságunkba a bácsiék?

Fiech (kezet nyujt): Pele. Áll asz alku. (A cigányokhoz kiált): Most petik, te füstölt ezikány, amiért olyan natyon jó féke lette ennek a toloknak, huszszátok el nekem a klokofáczi szúz imáját, hoty mulassuk makunkat.

Czigány (előrejön): Melyik ázs, instállom?

Fiech: Nem tutjátok?

Czigány: Honnán tudnánk, kérem álássán, mikor minden súzsnek más ázs imája?!

Fiech: Asz, hoty (énekelve tánczol.)

Elmentem én a vásárba
Schneider Fánival,
Vettem neki piros szoknyát
Három fodorral...

Czigányok (belekezdenek a nótába, miközben le-gördül a

függöny.)

ZSUZSÓKÁRÓL.

Irta: Várnay Dániel.

Öt lesem az ablaknál a szaladó felhőket. Várom, míg elhalad, aztán, hogy süssön újra a hold, szeliden meg szép rezgő fényvel, ami úgy ringatja a lelkemet, akárcsak ez a bűbajos éjszaka. Mert bizony nincs szebb a tavaszi éjszakánál; minden van benne, ami gyönyörrel tölt el, holdfény, virágillat, lágy, susogó szellő.

Ide ül mellém, az ablakhoz, édes... szép ám az éjszaka, gyer ide, nézd, hogy reszket a fény, hallgasd, hogy susog a szellő Mesét mond, bűbajosát, a szép királyleányról; aki olyan szép volt, mint te... Vagy mit is beszélek, nincs tenálad külön széles e világon. Ugy ám, mesét suttog a csacska szellő; érted, hisz tele van a szived szerelemmel, akárcsak az enyém.

Édes... tedd ide két kicsi kezedet az öledbe, nézz reám, nyisd ki az ajkad, hogy szivedbe menjen minden egyes szóm, amit mondandó vagyok. Mesélek neked igaz történetet, a szomszédnak a leányáról, a Zsuzsókaról; szép volt, de nem olyan, mint te, hullámos a haja, fekete, ragyogós a szeme, mint a karbunkulus fénye.

Hanem a lelke, — ő szegény, nem tehetett róla — a lelke volt rossz; meg a szive volt kemény. Nem fogott azon tüzet a Pető György lángoló szerelme, nem lágyította meg a nagy szerelemnek esdeklő szava.

Hát, édes, tudod már, ki volt a Zsuzsóka.

De hadd kezdem elülről.

Olyan szép volt a világ akkor is, mint most, kincsem, amikor az én mesém kezdődött. Holdfényes, varázsló nyári éjszaka. Itt ültem akkor is az ablaknál, de nem az üvegen át lestem a rezgő holdfényt, nyitva volt az ablak, friss levegő járta a szobát, lent valahol a kert alatt a tücsök muzsikált, összevegyült a ciripelése a lomsuttogással. Szép ez, lelkem, mindennél is szebb.

Hát egyszer csak emberhang üti meg a füleimet.

— Urfi, jó estét adjon Isten.

Urfi?!... csodálkozol ugye rajta, még mosolyogsz is, látom. Itt a város végén urfi vagyok én. Azt hiszi az Istenadta népe a városvégnék a nyakkendős, meg a cifra gunyás emberről, hogy vékával lehet mérni a kincset. Én rólam is azt hiszi, mert hogy mindig tiszta a gallérom, fehér, mint az ő házok fala.

Ahogy megfordulok, a Pető György öreg legénye — mert kádármester volt Pető — gyűrögeti a zsíros kalapját az ajtóban. Régi ismerős vagyok vele.

— Beljebb is kerülhetne, Miska bácsi, — mondtam az öregnek szeliden, instálva, hogy egy kis bátorságra kapjon.

A mikor itt ült előttem, a kis nádszéken, nagyon csodálkoztam, hogy olyan szótlan, hogy úgy bámul bele a szobám félhomályába.

— Késő van, bácsi, — mondtam, — mi jó hozta?

Féltetolta a bajuszát az öklével s úgy kezdte:

— Ujság van, urfi, nagy ujság.

— Hát csak ki vele.

Rám emelte a szemét, olyan szomoruan pislogott, hogy szinte megsajnáltam. Egy kicsit pihent, mintha válogatná a szavakat, elmondandó a nagy ujságot.

— A mester, a Pető György... szegény... megházasodik.

— Szegény?... miért volna szegény?

— Hát nem tudja az urfi; hiszen mindenki azt beszél, hogy búbánatába hoz asszonyt a házhoz, hogy felejtse azt... a másikat.

— Nem értem, bácsi.

Az öreg fészkelődött, nem volt hozzászokva a sok beszédhez, de meg nem is szerette a szószaporítást. Azért nézett rám olyan kelletlenül, tudta, hogy most sokat kell beszélnie.

— Nem értem, bácsi, — mondtam neki még egyszer. — A hangomból kiérezte, hogy mit akarok. Kivette a pipát a szájából, kiverte a tenyerére a dohány maradékját s egy hirtelen mozdulattal kidobta az udvarra.

Azután elkezdett beszélni. Elmondjam, édes, hogy mit?

A szomszédék Zsuzsókaról, meg a Pető György nagy szerelméről. Bizony azt hittem, hogy színházban vagyok, úgy beszélt az öreg. Hej, ha hallottad volna, édeském, az én nagy szerelmemre mondom, zokogtál volna; de milyen megható volt akkor a vén mesterlegény. Köny cseppent a szeméből, száz is egy perc alatt, mikor a legszomorubbát mondta:

— Hej, ha látta volna az urfi, az én jó gazdám akkor, hogy szenvedett, hogy siratta azt a lelketlen fehér cselédet, hogy úgy elhagyta... hej, hogy sóvárgott látni a csalját; meg is látta, Szent-Karácsony reggelén cifra ruhában, lakkos cipőben elhaladt a házuk előtt. Peczkesen hordta a fejét, mint a nagy-ur dámák. Az én gazdám csak nézte, nem mert utána menni, s a mikor eltűnt a szeme elől, ráborult sirva, betegen, hogy majd meghasadt a szivem belé.

— Meglátja, Miska bátyám, utána halok én nemsokára.

— Nem érdemi meg az a czudar kendet, mester, — mondtam neki, — jobban teszi, ha más után néz... Ha látta volna urfi, milyen szemeket meresztett rám, azt hittem, mindjárt megfojt. Hanem megfogadta a tanácsom, úgy látszik.

— Mert nőszül, ugye?

Miska bácsi fölkejt, s ahogy indult kifelé, lassan szólt vissza:

— Szivesen látjuk az urfit vasárnap.

Azzal magamra hagyott. De előbb köszöntött.

* * *

Hát elmentem, édes!

Szépen sütött az Isten napja szent vasárnap napján, olyan szép fehér fényvel, hogy káprázat volt belenézni a világosságába. Nehéz virágillat feküdt meg az utazást, tudod édes, olyan, mely mámort s kéjt szül a kebelben, szerelmesen dobogtatja meg a szivet s a lélek vágyik valami kimondhatatlan édes gyönyörűség után.

(Vége következik.)

A hozomány kérdése a házasságban.

Írta: BAGOSSY BERTALAN.

(1. folyt.)

Megyébként is csodálkozom a protestáns egyházi javadalmat élvező Malthuson meglepő elmélete miatt. Mint keresztény naponta imádkozhatta: „Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma;” mint a tiszta evangélium prédikátorának pedig szókolnia kellett gyakran az isteni gondviselésről, mely még az égi madarokról is gondoskodik s a lilimokat oly csodaszépen öltözteti. Nem egy életrevaló kenyeret kérünk, hanem egy napravalót. Nem önérejét helyezi előtérbe a keresztény ember, még ha oly gazdag is, hanem az isteni gondviselésben való bizalmat. Ebből kifolyólag én még a legszegényebb embernek sem tudnám visszatanácsolni a semmi hozományt nem nyújtó házasságot; csak hogy természetesen, mivel a munka szintén isteni parancs, legyen ereje és akarata is dolgozni.

Visszatérve a hozomány kérdésére, azt kell állítanom, hogy annak keresése tulajdonképpen szegényfoltja modern civilizációnknak. Ugyanis mire törekszik a házasulandó férfi? Arra, hogy egy nőt találjon, akinek lelke az övével oly összhangban van, hogy őt boldogíthassa s akinek testi konstitúciója olyan, hogy mint feleség és anya megfelelhessen hivatásának. Aki pénzt is keres, az halálos dőfést mér saját férfias önérejtére, mert tetteivel azt bizonyítja, hogy vagy élehetlensége, vagy lustasága miatt képtelen egy családot föntartani. Asszonyt és pénzt keresni egyszerre, összepárosítása egymástól teljesen elütő két fogalomnak. Ha van neki, jó; ha nincs, az se legyen akadály.

Eszembe jut itten a sváb atyafiak története. Tudvalevőleg e vallásos és munkás népfaj gyermekei, házastársuk kiválasztásánál csupán a pénzre és munkaerőre tekintenek; a többi mellékes. De miért ne? Amint a nap megvirrad, az asszony a szőlőbe megy kapálni, a férfi a mezőre kaszálni; egész nap nem látják egymást. Éjjel pedig! Az erre illő közmondást ők is ismerik. Bizonyosan tőlük származott. Mit bánják ők, ha feleségük rossz természetű, vagy csunya. Alkalmuk sem igen van, hogy törődjenek vele. — Ha feleségük meghal, hamar megvigasztalódnak és bizonyosan újra megházasodnak. Közöttük lehet ilyenféle megjegyzéseket hallani: „Könnyű neked Fetter! Te már háromszor házasodtál meg!” (Mindannyiszor olyan nőt vett el, aki legalább is annyi vagyont hozott a házhoz, a menyével ő maga rendelkezett.)

Egy sváb falu határán történt. Szekeren jön a jegyes pár a leendő két örömapával és a tanúkkal. A városban voltak a közjegyzőnél a házassági szerződést elkészíteni. Utközben találkoznak két atyafival, akik a messze levő másik községből jöttek.

— Honnan Hánzi? — szólítja meg egyikök a vőlegényt az utféli kutnál, amint a lovakat itatja.

— A közjegyzőtől. A házassági szerződést csináltuk meg.

— Aztán mennyit kapsz a Marival?

— Háromezer forintot.

— Beh kár! Most jövünk ezen faluból Kuniéktól... Ismered őket?

— Nem. Senkit sem közülök.

— Azt mondotta az öreg Kuni nekünk, hogy háromezeröttszáz forintot adna a leányával, Lizivel, ha valaki elvonná.

Hánzi elgondolkozik. Még a vedret is kiereszti kezéből, úgy hogy az messze felszökkel. De apja hamar készen van a szóval.

— Halod-e? — szól a leendő nászához. — Adsz-e háromezeröttszáz forintot a Marival?

— Nem adok — mond az öreg sváb elszántan.

— Akkor szálljatok le a szekérről, te is, Mari is, mert mi megyünk a Kuniék Lizijét megkérni. Fogj be Hánzi!

Mig ezek a felszólításnak, mint egész természetes követelésnek megfelelni iparkodnak, a másik sváb utas, aki eddig hallgatva állott helyében, kötdöve szólal meg:

— Te Hánzi! Odvas annak a Lizinek már minden foga.

— Se baj — válaszol emez ostorával a lovak közé csapva — ugyse kapál a fogával.

Ezek mennek szekeren a háromezeröttszáz forintos Kuni Lizit megkérni, a csupán háromezer forintos Mari pedig gyalog tér vissza apjával falujába.

És mégsem dől össze a világ.

A társadalom műveltebb elemeinél kezdetben sokkal simábban, a házasság megkötése után ellenben, annál alávalóbban folyik a játék. A parthievadász szimatol, tapogat és ahol észreveszi, hogy nincs kilátás a remélt nagy hozományra, onnan hamar elvonul. De ahol reménye biztatón kecsgetteti, ott kifejti összes szeretetreméltóságát, vagy jobban mondva művészetét, hogy az aranyhalat hálójába csalogassa. Azonban mihelyt észlelt ért, erkölcsi bukása ezerféle jellemtelenségben nyilvánul meg.

A reggelinél ülnek. Azaz hogy a férfi már elfogyasztotta a theáját s egy terjedelmes hirlapot tartva kezében, szivarkája füstfelhőjébe temetkezett, a nő előtt ellenben érintetlenül áll a reggeli. Se nem szép, se nem csunya; sem ígéző, sem visszata szító. Rokonszenvessé csupán az a pár fájdalmas vonás teszi finommetszésű ajkai körül.

(Vége következik.)

E m l é k s o r o k.

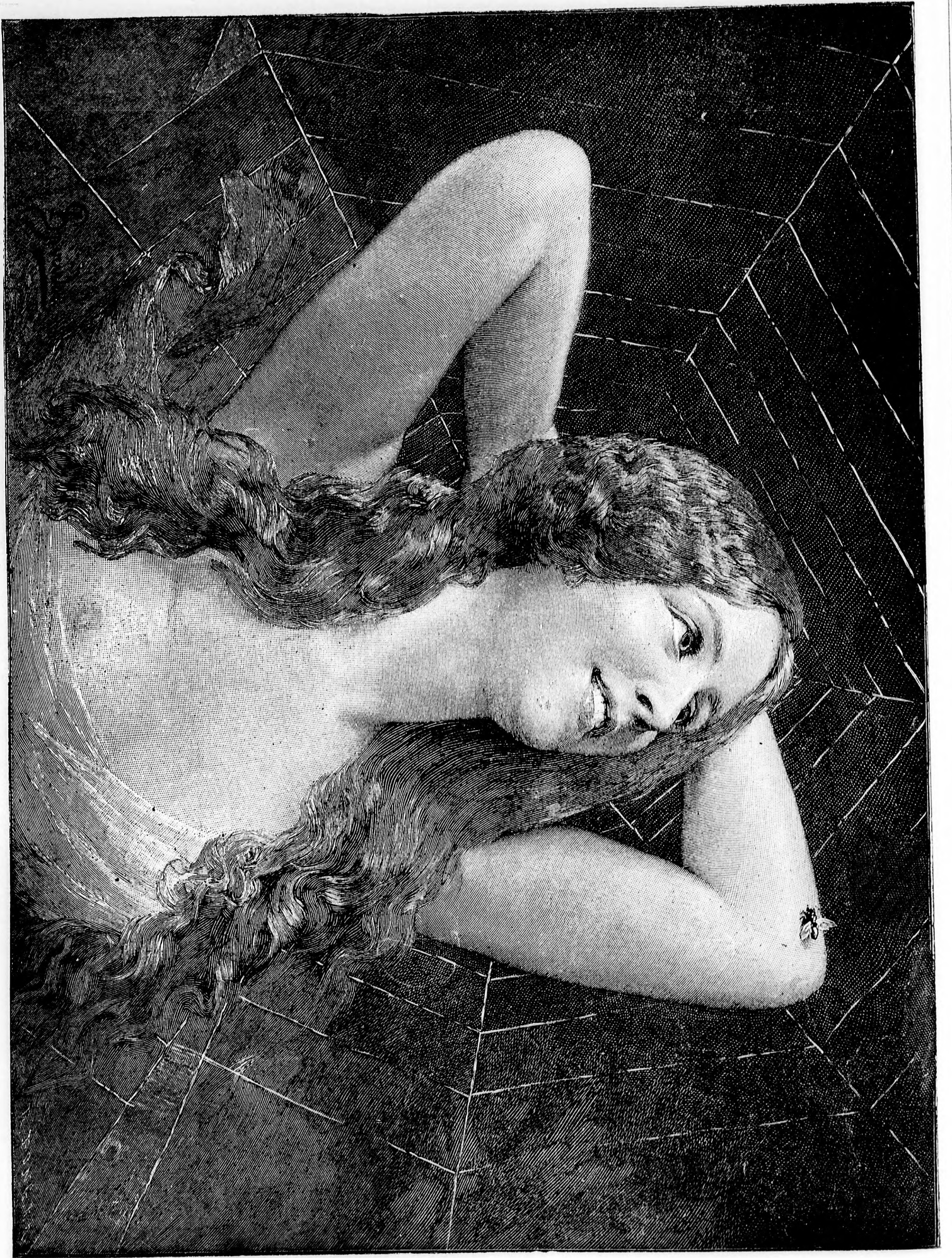
(P. M. emlékkönyvébe.)

*Olyan ez a mai világ,
Mint a piros pipacsvirág:
Távolról csak, s ha odamegy,
Nem láthatod csak a színét;
Illatot rajt ne is keress,
Mert ha van is, nem kellemes.*

*Csupa frázis ez a világ,
Sokat ígér, semmitsem ad,
Hjába fordulsz a szívéhez,
Nagyokat mond, mitsem érez,
Igazságra ritkán hallgat,
S aszerint, hogy hol — mit adunk.*

*Csuszamlós jég ez a világ,
Könnyen esik, ki rája hág,
Rája lépni mégis vágyunk,
Bár ügyetlen gyenge lábunk,
De visszatart a nőerény,
Csak légy büszke és légy szerény!*

Nagy Vincze.

— A P O K. —

A LESKELŐDŐ.

Emberszeretet.*

*Sok baj van e széles világon,
Éltünk nem más, csak küzdelem.
Ki szólhat ekkép: „A csapásnak
Terhét én még nem ismerem?”
Hány van, kinek még nem facsart a
Balsors szeméből könnyeket? ...
Segítsünk a szűkölködőkön,
Nyujtsunk nekik bajban kezét.*

*A lét harczában oh be sok van,
Ki számít s tervet-tervre sző!
Tettekre készíti ezt is, azt is
Folyton egy tiltos vágy, erő;
De egy ádáz nap: s tönkremegy mind,
Mit emberkéz építgetett ...
Segítsünk a szűkölködőkön,
Nyujtsunk nekik bajban kezét!*

*Ha szétnézünk: a nagy tömegben
Akad nem száz, de millió,
A kiknek sorsa szenvedés csak
S kiket ritkán ér földi jó.
De szánniméltóbb mégis, a ki
Egy rémes percz koldúsa lett ...
Segítsünk a szűkölködőkön,
Nyujtsunk nekik bajban kezét!*

*Volt mindig jó-szív, — tenni vágyó
Nemes szellem mindig akadt,
Szült a régibb kor is bizonynyal
Dicső emberbarátokat.
De fényt a jótett dicsőségára
Mégis főképp korunkra vet ...
Segítsünk a szűkölködőkön,
Nyujtsunk nekik bajban kezét!*

*Tűz, víz ha pusztít: százak, ezrek
Sietnek talpraállni ma;
S megenyhül a részvét kezétől
A szenvedők mindannyija.
És a jótett nyomán örömköny
Hull a kesergő köny helyett ...
Segítsünk a szűkölködőkön,
Nyujtsunk nekik bajban kezét!*

*Oh mily dicső, magasztos eszme,
Enyhitni a sújtó nyomort!
Áldássá lesz így mindaz, a mit
A jótékonyság összehord.
Derűsebben virrad fel a nap
A rombadült gúnyhók fellett ...
Segítsünk a szűkölködőkön,
Nyujtsunk nekik bajban kezét!*

*Van baj, van e gyarló világon,
S lesz is, míg benne ember él!
De vigaszt nyújt, hogy a szivekben
Többé fásult közöny nem él.
S a hol veszély, a hol nyomor van,
Órt áll az emberszeretet ...
Segítsünk a szűkölködőkön,
Nyujtsunk nekik bajban kezét!*

Kovács Zsigmond.

* Mutatványul a szerző „Ujabb Költemények” című verses kötetéből. Megjelent Kassán; ára füzve 1 frt 20, diszkötésben 1 frt 60 kr.

Föld alatt, — viz alatt.

Irta: TÓTH DEZSŐ.

A halottak tartománya szomorú tartomány. Madár meglíppenve tér ide, csak kipiheni magát egy kevéssé, azután tovaszáll megint.

Nincs élet a sírok között. Az elmúlás gyásza nehéz felhőként terül el a fák, virágok, füvek között. A virágok is szomorúak itten. Szomorúak és rövid életűek. Alig hogy nyílnak, hervadásra válnak ismét.

Kinek nyiljanak itt?! Az, a kinek örökös lakását diszítik, nem gyönyörködhetik bennük. Szintarkaságukat nem látja, bóditó illatukat nem érzi.

És mérhetlen esőndesség van itt. Csak a szellő beszél, az is halkán suttogva, hogy ne háborítsa az álmok nélkül alvókat.

Mit beszél a szellő a sírok virágainak? Regét mond, bánatos regét, — szemekbe könnyeket esalót. Elbeszéli ezeknek a kis bánatos fejű virágoknak, hogy harmateseppeik hová szívárognak le, kinek az arcát mossák. Nem fehérre, ah, fehér az már ugyis, szintelen, vér nélkül való. A forró, a szilaj vér keringése megszűnik s nem lesz tápláléka az arez rózsáinak többé. Nyíltak, elvirultak azok is.

A szellő barangoló természetű, nyugalmat nem ismer. Sokat lát, sokról beszél:

— Te kedves jáczint, — legyezgeti szeliden a rózsaszín-virágot, — tartsd meg üdeségedet, ne adj olyan hamar túl rajta. A fejfa, mihez hozzásimulsz, fiatal leányé, ki mirtusz-koszorúval szállott a sirba. Rövid volt az élete. Édesítsd meg pihenését.

A temető egyik sarkában két sir domborul. Szorosan egymás mellett van mindakettő. Szép hónapos rózsák virulnak rajtuk. A hónapos rózsákhoz ezeket beszél a szellő:

— Férfi és nő. Szerették egymást, de titkolták azt a szerelmet. Mindkettőben nagy volt a büszkeség, a dacz. És ahogy elváltak, álomban látták egymást csupán. Réges-rég halva volt már mindakettő, de sorsát nem sejté egyik sem.

Apró nefejejtsek, harangvirágok szőnyege takar lágyan egy keskeny sirt. Erről is tud valamit a szellő:

— Árvák, parányi kis jószágok reménységét takarják itt e hantok. Az édesanyjuk fekszik lenn. De hazajár éjjelenként; elcsitítja, elaltatja őket.

A halottak tartománya — a föld alatt. Ezek még nincsenek egyedül. Menyasszonyhoz eljő a bánatos vőlegény, a két büszke szív nyugvóhelyét meg-megtekinti egy harmadik s az árvák is könyezhetnek az édesanya sirján.

Tudjuk, hogy elvesztettük, hogy nem látjuk többé őket. De láttuk, mikor szemeiket szeliden lehunyta a halál; még bucsu-szavuk is volt hozzánk s tudjuk, hogy pihennek az édes anyaföld mélyében s könyezni, zokogni eljárhatunk hozzájuk. Közel érezzük mindegyiket magunkhoz. Itt vannak, itt, csak karunkat kell kitérni s ölelhetjük a keresztjüket...

A halottak tartománya szomorú tartomány itt a földön, — de még szomorubb — a víz alatt.

* * *

A riporter a rendőrségtől vett szűk szavú értesítés után megírja:

„Egy kis fiu fürdés közben a vízbe fuladt. Egész nap halászták, de holttestére nem akadtak reá.“

Lehet, hogy az a kis fiu mosolyogva, vidáman jött el hazulról. Szépen kezet csókolt az édesanyjának, ki megezírógatta a gömbölyü arczeskáját s talán marasztalta is egy kissé:

— Ne menj, édes! Nézd, a kabátkádról leszkadt egy gomb. Mit szólnak a pajtások, ha így látnak? — Hadd varrom fel.

De a fiúcska esze már ott jár a kék víz mellett, a kék vizet látja, melyen aranypántlikát hasít a napsugár s melynek habjai rithmikus nótaszóra loesolgatják a partot. Még arról is megfélekedzik, hogy meg kellene csókolni az édesanya arczát. Hiszen itthon lesz mindjárt és akkor kiveheti belőle a részét! Lesz csók az arczra, lesz gomb a kabátra.

De ma mégis mintha tovább maradna. Máskor egy óráig se tartott távolléte. Pedig most se mult el több egy óránál.

Az anyaszív előre érzí, ha valami éri. Az azt dobogató szeretet suggerálja ezt. A fiu nem jó, mi történt vele?

A rendőrség eközben pedig leadja a riporternek a száraz adatokat:

„Egy kis fiu fürdés közben a vízbe fuladt. Egész nap halászták, de nem akadtak reá.“

S a parton összegyül a bámész csöcselék. Nehány bátrabb ember csónakra kap s hasítja a vizet. A többi tétlenül nézi ezek erőlködését s csak azt lesi, várja, hol tűnik fel a poros uton egy-egy könyező alak.

— Ni, ez az apja!

— Ni, ez az anyja!

Hamar hirül adták nekik.

— Pedig bizony nem látják azt többet. Nem ám.

* * *

Ki boldogabb a kettő közül? Aki a földbe temetheti a magzatát, vagy akinek édes reménységét a hullámsir rántja magához?

A földi temetőben ott domborul a hant; virágokat fakaszt rajta gondos ápoló kéz. Szellő jár a virágok között s regét mond az alant pihenőről.

Itt hullám hullámra szökken. Vad zugással siklanak tova a felszínen. Csak alant a mélyben szelidülnek meg. Ez a halottak szomorú tartománya, ehhez csak gyöngéd kezekkel szabad nyulni!

A vízfénéken, sulyominda, hinár között pihennek az itteni lakók. Fölöttük mérhetetlen víz, melyen aranypántlikát hasít a napsugár s melynek habjai rithmikus nótaszóra loesolgatják a partot.

Nem hat le ide semmi; se fény, se illat. A sulyominda mindjobban körülhálózza az ott pihenőt, vánkos gyanánt hajlik a feje alá, takaróul rádobja magát egészen.

Fent a parton nagy-nagy messzeségre pedig bánatos alakok bolyongnak, várva, hogy az elesített hullámok mikor bocsátják ki ölelő karjaik közül a hullámsirok lakóit.

De sokat várnak így!

PLYMOUTH RÓZSÁJA.

— Justin Mc Carthy novellája. —

(2. folyt.)

Angol eredetiből fordította: **ifj. Zsoldos Benő.**

Róza; már most hozzá kezdünk, — szoltam bátorítólag.

— Hogyan kezdünk hozzá? kérdezte olyas valami hangon, ami riadónak is beillett volna.

— Oh, én igen jól, — nagyon szeliden fogjuk folytatni, mig megadtuk az egyenes utasítást a mi két összeesküvő társunknak. Ma este egyszerűen hátramaradozunk a társaságtól egy kevés ideig; az ön atyja és a feleségem hadd keresgéljenek bennünket és hadd várakozzanak reánk egy keveset.

— Oh én nem törődöm azzal, — szolt láthatólag több bizalommal.

— Én sem, — feletem s valóban nem is gondoltam arra a legkevésbé sem. Így aztán kettecskén szépen visszamaradoztunk s vizsgálgtuk a fákat és a bokrokat s többé-kevésbé, őszinte elragadtatásban törtünk ki minden fénysugár fölött, melyet a tenger tükrözött vissza a hanyatló naplementekor. Feleségem és én az estén Plymleyékkal szándékoztunk ebédelni s az étkezéshez való öltözködés ideje meglehetősen elérkezett. Plymley tábornok hirtelen „megállást vezényelt“ feleségemnek, — ha szabad így kifejezem — s felénk fordulva nagy hangon kiabálni kezdett.

— Miért nem jöttök már ti, kettecskén?! — kérdezte nagy hévvel, de korántsem haragosan.

— A csillagokat szemlélgettük! — feletem olvadozó poétai hangon.

— Igen, a csillagokat vizsgálgtuk! — ismételte Róza gyöngédebb és olvadékonyabb hangon.

— Oh, akasszák fel a ti csillagaitokat, adta teremtette! — kiáltott Plymley tábornok — a csillagok mindig ott láthatók, így estnek idején s ti mereszthetitek rájok a szeméiteket, a mennyit csak akarjátok; de épen most készülödnünk kell az estebédhez.

— El kell válnunk! — szolt Róza remegő hangon. A kis hamis igazán pompásan adta a szerepét.

— Igen, el kell válnunk, — keseregtem én is.

— Nos, igyekezzetek, hogy alig egy félóra mulva ebédhez ülhessünk! — szolt a derék tábornok nagy fontoskodva. Biz' Isten, az ember azt gondolná, hogy egy fiatal szerelmes pár vagytok!

Észrevettem, hogy a feleségem csodálkozva függesztette rám a tekintetét. De jól tudtam, hogy bármiként bosszankodhatik is ő e pillanatban, sohasem gyanakodnék, hogy valami meg nem engedett dolgot forralunk. Mielőtt az ebéd elkészült, fölfedeztem előtte az egész titkot s ő úgy nyilatkozott, hogy neki csak gyönyörűséget okoz az, ha beállhat és szegény Rózáat kiségetheti a zavarából.

— Egy új alkalom kínálkozik számomra, — szolt sugárzó arczczal, — hogy a féltékeny feleség szerepét játszhatom. Egész házasságom alatt idáig a legcsekélyebb alkalmam sem volt erre.

— Kedvesem, — szakítottam félbe, — te cseppet sem viseltets méltánylással irántam és egyéni jó tulajdonaim iránt.

— Hogy értsem ezt? — kérdezte, — a legbájosabb naivságnak egy nemével.

— Nos igen, mert észrevételedből az is következik, mintha engem soha egy nő sem tartott volna érdemesnek arra, hogy utánam tekintszen.

— Én erre mindig érdemesnek tartottalak, — mondá nyájasan — és azt hiszem, én a legszerelmesebb voltam. De hát én mindig könnyen elégedett tudtam lenni s nem mondhatom, hogy láttam volna bármi más asszonyt, aki alkalmat igyekezett volna adni nekem valamelyes féltékenységi gyötrelmekre. Innen van aztán, hogy új szerepemet a legteljesebb érdeklődéssel játszom el és minden erőmből azon leszek, hogy jó utra térítsem az én édes plymouthi rózsám ügyét-baját.

Igy ezt szép szerével elintéztük. Kitünő ebédünk volt. Plymleyné asszonyság mellett ült s a szegény asszonyt egészen zavarba hoztam azáltal, hogy sűrű pillantásokat vetettem Rózára, aki, valahányszor reá tekintettem, lehajtotta szép fejét s lesütötte szempilláit, mintha legyőzhetetlen érzelmekkel küzdene. Feleségem minden ilyen tekintet-váltáskor felénk fordult, csillogó szemével türelmetlenül fürkésző pillantásokat lövelve ránk. Szegény Plymleyné láthatólag azt gondolta, hogy valami nagy baj van készülöben, de előttem tisztán állott a dolog, hogy neki e viselkedések okairól a legcsekélyebb tudomása sem volt. Pompásan mulattam; magatartása által nagyon bizonyossá tette azt, hogy ő sohasem képzelte volna, hogy legyen valami az én egyéniségemben, ami bármely fiatal nőben érdeklődést tudjon kelteni irántam e világon. Szerfölött mulattatott az egész kis komédia, de előrebocsátom a magam igazolására: a legnagyobb élvezetet az a meggyőződés szolgáltatta, hogy feleségem és én közremunkáltunk a Plymouth rózsája és szerelmese boldogságának megalapításában.

tartózkodott és vázlatokat készített, én pedig táviratoztam neki, hogy jöjjön ki hozzánk idejében s Róza fel fogja őt világosítani mindarról, ami az este történik.

(Folytatása következik.)

VOLT.

— REGÉNY. —

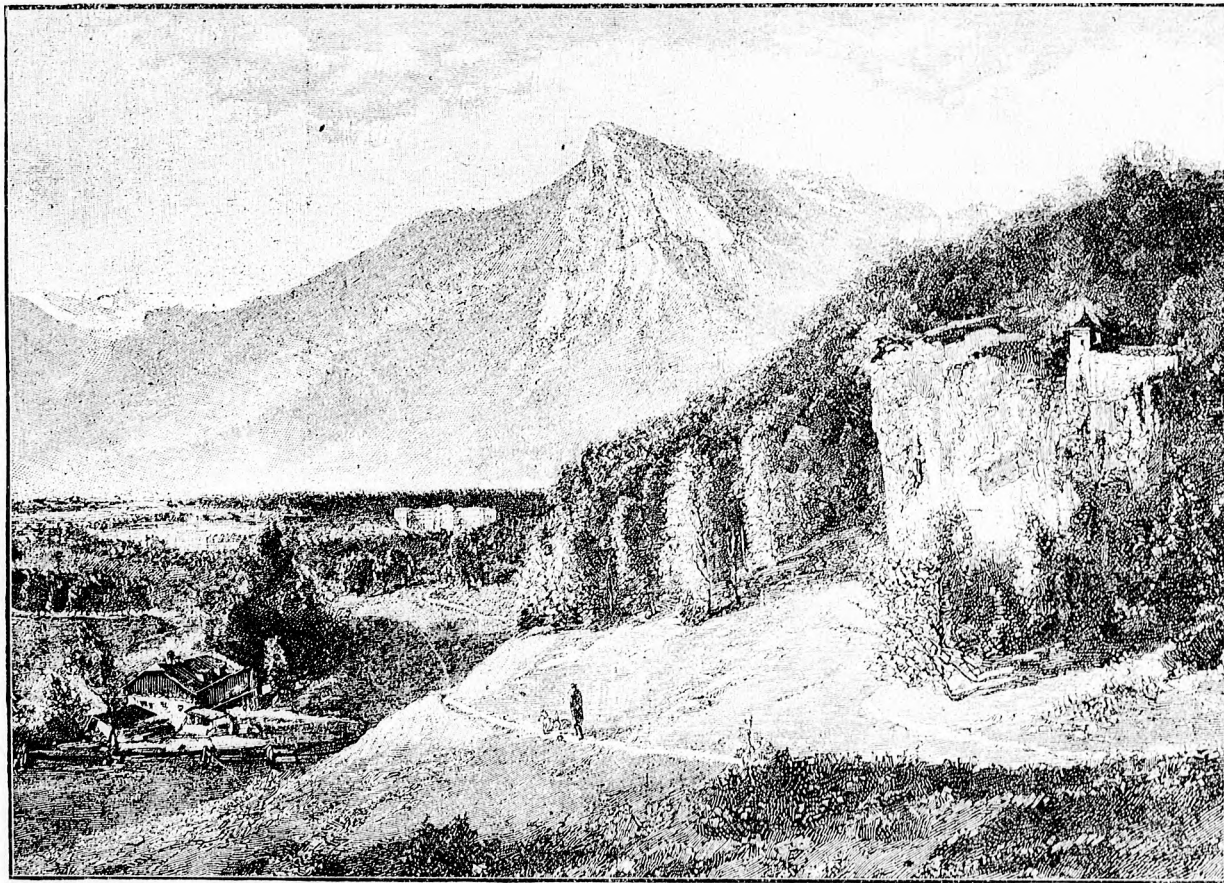
Írta: *Sudermann Hermann.*

(18. fejelet.)

Magyarra átdolgozta: *K. Beniczky Irma.*

IX.

Talárt — Mózes-táblácskákat! — kiáltott az öreg döngő hangon; miután a grófné távozott, kezét nyujtotta a tiszteletes asszonynak,

— Részlet a Kárpátokból. —

Mikor a hölgyek odahagyták az ebédlő-termet: teljesen hallgatagon üldögéltem. Elszivtam egy szivart s megittam egy pohár bordeaux-it, de semmi sem ösztönzött arra, hogy bármit is beszéljek. Mikor a lépcsőházba mentünk, egyszerre Rózához csatlakoztam, ő pedig a ruháját azzal a bájos és kifejezésteljes mozdulattal vonta maga köré, melyet egy nő akkor szokott alkalmazni, mikor azt akarja, hogy az ember egészen közel üljön melléje. Aztán megkérdeztem, nem volna-e kedve egy sétát tenni velem a réten. Szíves készséggel beleegyezett és mi kísértünk. Gyönyörű pázsit tárult elénk; e kedves régi divatu ház földszintjén levő társalgó-terem ablakai egyenesen erre nyitak. Róza összébbs vonta ruháját s mendegéltünk együtt; a feleségem pedig tökéletesen sikerült villámló tekinteteket vetgetett először utánunk, aztán a házigazdára s ennek feleségére. Ezalatt Róza és én meglehetősen messzire elköszáltunk a virágos réten s halkan kérdeztem Rózától:

— Nem ő jön ott?

— De igen, ő az, — suttozta.

Ugy állott a dolog, hogy a szíve választotta Nevlynben

megezírógatta a kicsiknek fürteit és Kurtra nem is figyelve, kilépett a házból; az asszony, ki e pillanatot leste, oda rohant, hogy urát lelkészi tiszttségének jeleivel ellássa, ki ezalatt gonosz örömmel magába dörmögte:

— Hej, ez ám a théma! Ez csakugyan pompás thémácska! Az a vén ficzko gratulálhat magának!

X.

Épen ezen időtájt megállt a halevitzi diszfogat a wengerni major kapuja előtt.

Az uraság eljött az istentiszteletre, hogy hálat adjon a jó istennek az ur szerencsés hazatéréséért.

A két fiatalleány fehér mollruhában — a nagymama súlyt fektetett az egyszerűségre — karöltve mentek elől s nagyon komoly arcokat vágtak. Leo

hatalmas, deli alakja anyjával a karján követte őket. Fehér mellénye olyan, mint egy épen leesett hó és a berlaque-félék, melyek az óralánczon csüggtek, minden lépésnél halk csengést hallattak, mi még fokozta kéjelmét.

Ez aztán vasárnapi reggel! A már learatott mezők arannyal átszótt szőnyegként ragyogtak. A réteken buján nőtt a sarju és csillogott a harmattól. A háttérben terült el reggeli napfényben az ünneplő falu. A sima utcákon napfény sugarak játszottak, a kéményekből vígan göndörödött fölfelé a füst, szalagokat képezve a kék égboltozaton, olyan benyomást téve a szemlélőre, mintha áldozatgőz lenne a hála oltáraiból.

A zsellérek kis kertjeiben már nyílt a napra-

szükségét érezték, hogy megcsókolják egymást és utána ijedten körülnéztek, mintha bünt követek volna el.

— Nézd csak — sugta Leo anyjának, — amint dalolnak az öregek — a fiatalok úgy csiripelnek!

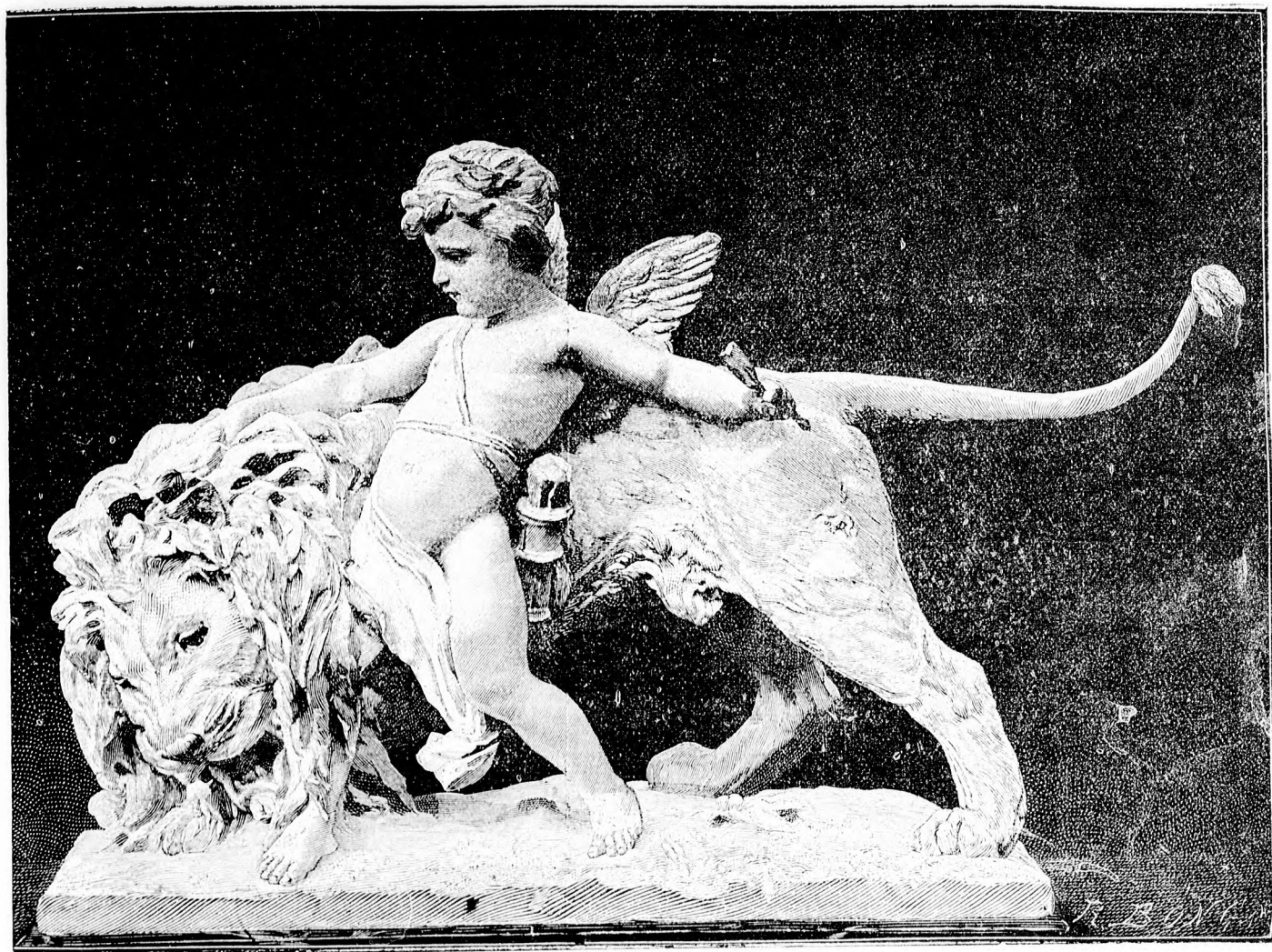
— Hát nagyon is sok a szeretet a világon, azt sem tudja, hova legyen, — felelt amaz.

— Mamus, — nevetett Leo, — ez nadrágos gondolat!

— Miért, fiam?

— Azért, mert majdnem tulságos okos arra, hogy asszony esztől kiteljen.

A mama irtózatossá találta ezen megjegyzést és áttérve Herthára, azt mondta, attól tart,

☉ A megfécézett szenvedély. ☉

forgó — bájos őszi sejtlem — aratás és élvezés sejtelve terült el az egész tájon.

A kunyhók előtt álldogáló nép mély tisztelettel köszönt, a férfiak lekapták fővegeiket s a gyermekek csupa alázatos tiszteletből az öregek mögé bujtak.

— Előre, a templomba! — kiáltott Leo a férfiaknak. — Aki jámbor, az eljöhet délután ingyen sörözésre!

Azt akarta, hogy vele együtt mindenki boldog legyen és hálát adjon a jó istennek. Halkkal megszorította anyja karját.

— Mit akarsz, fiam?

Leo lehajolt s mindakét orcáját megcsókolta a fátylon keresztül. A mama hallgatott s lenyelte könyeit.

Ugyane pillanatban a fiatal leánykák is annak

hogy Leo nem bánik vele helyesen — majd elveszti bizalmát s végre elkeseredik irányában.

Leo felelni akart, de épen ama szentelt térére léptek, mely az igénytelen kis falusi templomot körülvette és hol a Szellenthin-család tagjai évszázadok óta örök nyughelyet találtak. Borostyánnal bevont gyepes sírdombok sora vonult el a fehérre meszelt templom fala mellett, dísztelen vasrácszattal volt mindegyik körülveve őskori hársfák árnyában, csak keskeny, kaviesos ut választotta el a faltól.

A fák koronái halkkal suttogtak és a magas esücsives ablakokon kiáradt az orgona zugása.

Leo akaratlanul megállt és összetette kezeit. Az anyja azonnal megértette s halkkal elvonva kezét, hátrább vonult. A leányok előre siettek s rég eltűntek a saroknál.

Leo érezte, mint áradzik a szive. Négy éves kora óta járt ezen az uton és minden, ami a mosokból és az ut porából rá tapadt, az iskolás fiu bajai és elbizottsága, az ifju dacza és érzékiségi kihágásai, a férfi zsarnokoskodása és gazdasági gondja, még ama szilaj, édes rémes valami is, mely most örök időkre ki legyen törölve életéből, mindmind lerázva magáról; ott a kis fehérre festett kerítés, hol a fogatok vártak s melynek ajtajánál ma is ugy, mint mindenkor, jobbról a zsemiés asszony kosarával, balról a templomatyá falábával, fején veterán-sapkával a sarokkövön kuporgott. Az ősök sirjai felől tiszta, békés lég áradt feléje, ugy, hogy az istenházába megtisztult, büntelen lélekkel léphetett.

Pedig mi volt ahhoz képest ez az ájtatos szent ihlet, mely most föléledt lelkében, ezt nem lehetett semmihez sem hasonlítani, a mi könnyelmű szivét valaha intőleg és áldólag megrezegtette. Bámulva kérdezte magától, hogyan birhatta el oly gondatlanul azt a tompa nyomást, mely ezeken az utóbbi éveken át rá nehezült; csodálatos dolog, hogy nem zavarodott meg tőle... Csak most, midőn e tehertől megszabadult, tudta meg, milyen nehéz volt az, s leirhatlan üdv árasztotta el lelkét, hogy ezen-tul szabadnak érezheti magát.

Megragadta anyja kezét s vele együtt lépett a sornak utolsó sirjához — atyja sirja volt az.

SZELLENTHIN LEO.

„Jaj annak, ki a földön fősvénykedik háza szerencsétlenségére.“

Habakuk 3, v. 9.

Igy volt a rézsutos márványtömbre irva az elhunyt saját kívánsága szerint.

Hatalmas férfiú volt ő, ellentállhatlan szeretetreméltóságában és rettenetes haragjában. Sokat költött a szerelem tiltott élvezire, egész háremet tartott magának, s háza dicsőségére két gyönyörű birtokot — Ellerthal és Rochvitz — megegette a vendégekkel... Az öreg Kletzingk, Ulrik atyja és gróf Prachvitz, Johanna későbbi férje voltak czimborái. Sőt azt rebesgették, hogy ittás állapotban eljátszotta legöregebbik, épen hajadonná fölvirult leányát, a nyertes pedig Prachvitz, a vakmerő urlovas és verseny-esavargó volt.

Most már hét év óta fekszik a sirban, és elhanyagolt neje, kinek csak néha-néha jutott egy morzsája a másként fel nem használható szerelemnek, még ma is sóhajtott, mintegy boldog álomban, ha rá gondolt.

Anyá és fi csendesen elmondott egy Miatyánkot, mialatt lopva nézték egymást. Az anyá tudni akarta, vajjon megbocsátotta-e atyjának a birtokok eladását; Leo pedig azt, vajjon még mindig epedő szeretettel gondol-e az elhunytára.

És aztán mosolygott mindakettő.

— Fogadd meleg hálámat, — mondta fia karját gyöngéden czirógatva; — én őt még akkor is szerettem volna, ha földél nélkül hagyott volna minket az ut szélén.

— De hát miért mondasz nekem köszönetet?

— Mert azt olvastam szemedből, hogy nem itéled el, nem neheztelsz atyádra.

— Nagyon is illene hozzám a neheztelés! — felelt Leo — hiszen épen ugy kezdtem, amint ő végezte... De nem baj, mamuskám, most ismét fölfelé fordult az ut... Van nekem egy szép jelszavam, azzal teszek mindent, az kisegit engem még a pokolból is. Hogyan hangzik az, inkább megtartom

magamnak. Mert ha tudnád, mi minden van hozzá tapadva, akkor kétségbeesnél. Őt vagy tiz év mulva majd beszélünk erről, akkor azt is megmondhatom, bevált-e az én jelszavam.

Beléptek a szekrestyébe, hol a leányok már vártak. Az uraságnak joga volt ezen az uton a templomba belépni, hol a két első padban helyet foglaltak, párnák voltak azokra rakva s magas, faragott tölgyfatámla választotta el a többi padsortól. A szekrestye üres volt, a lelkész bizonyára már a szószékre lépett. Leo üdvözölni akarta az istentisztelet előtt s most kissé boszankodott, hogy elmulasztotta őt házánál meglátogatni.

— Johanna itt van? — szolt Elly felé, ki a behajtott ajtó nyílásán a templomba kandikált.

Elly egészen el lévén merülve Kurt szemlélésébe, ki már ott ült a lelkészcsalád padjában, összereszt, mintha tolvajuton lepték volna meg.

— Mi lelt? — kérde Leo.

Hertha most mintegy védőleg átkarolta derekát s hosszu, ellenséges pillantással méregette Leót.

— Menjünk, — szolt amaz mosolyogva, de aztán hirtelen komoly arcot vágott, tudván, hogy ha a templomba lép, minden szem feléje fordul.

Az első, a mit látott, Johanna sötét tűzben lángoló szeme volt, mely szinte hozzá tapadt s nem is fordult el tőle.

Egykedvűen köszönt neki, fejével bólintva, hanem előre bocsátotta a leányokat az anyjával, hogy lehetőleg távol legyen nővéreitől.

Nem akarta magát zavartatni ájtatosságában komor arczkifejezése és rejtelmes pillantásai által.

A lelkész térdre borult a szószékben és fejét az imazsámoly szélére támasztotta, arcát karjai eltakarták és csak a jól megolajozott fejebüjje mosolygott le hiveire. Leo vizsga pillantást vetett rá.

— Hadd lássuk, hogyan végzi majd a dolgát! — gondolta; — mert ha kedve van, ha nincs: mégis kénytelen a kegyes védnök uraság szerencsés hazatéréséért himnuszt küldeni az éghez. Jó kedvvel hátra támaszkodott, készen a dicsőítő szózatot kegyesen meghallgatni.

Az oltár lépesőin, a talajon, a khórus deszkázatán, mindenütt játszottak, táncoltak a napsugarak, mint vörös, sárga, zöld lángocskák. Kedélyes, álmodozó otthonias hangulat lebegett a csendes egyház fölött.

A lelkész fölemelte fejét. Szemei sötéten, buldoggszerűn néztek le a gyülekezetre; egyikről a másikra vándoroltak, mintha egyiket a másik után föl akarnák falni reggelire... León megakadt a tekintete.

— Ugyan mi lelte őt ma, hogy olyan mérges? — gondolta Leo s bizalmas kacintással üdvözölte a haragos lelképástort, de az nem köszönte meg nyájasabb pillantással.

Az imádságnak vége lett... Volt valami vészjósló dörgés a hatalmas férfi hangjában, mi Leót gyermekkorára emlékeztette, a mikor az a nagy, vörös kéz odafent még a kantsukát suhogtatta fölötté.

„Istenben egybegyült hiveim“; — kezdte a lelkész, mind a tiz ujjahegyét egymáshoz bökve, — „az éjjel csodálatos, rémületes álmom volt. Azt álmodtam, hogy én Náthán vagyok, az ó-szövetségnek ama prófétája, ki az istenben megboldogult Dávid király korában a földön élt és kinek megengedettett, hogy Izrael népének legnagyobb dicsőségét lássa... Tehát én voltam az a próféta.“

Szünetet tartott és kifujta az orrát... Mikor ismét felegyenesedett, olyan fenyegetőn forgatta sze-

meit, miszerint Elly, ki Leo mellett ült, akaratlanul szorosabban hozzá simult.

„Ekkor az Ur isten megjelent előttem, nem a szeretet istene, kihez bizalommal föltekintünk, ki vigaszt ad, ha szenvedünk, hanem Zebaoth, a harag istene, kinek nevét csak reszketve, borzadva emlegetjük, ő volt s nem más: szakálla lángokból volt csinálva — szemei napok voltak, hosszú tüzes palást lengett vállairól s elterült az egész láthatáron. Térdre borultam és reszkettem... Láttatok már engem valaha reszketni?... Még nem láttatok... de, kedveseim, az Ur láttára reszkettem, — mert az nem csekélység... Az olyan wengerni bűnös, ki napközben a szénaboglyák mögött henyél és éjjel a koresmában „Tökfilkót“ játszik, mindjárt négyfelé szakadt volna s huj! a szél elfújná, mint a pelyvát — ha az Ur isten olyan gaz naplopókat arra méltatna, hogy előtök megjelenjen.“

— Ez jól kezdődik, — gondolta Leo derült mosolylyal; ismerte az efféle kedélyes tréfáit, de az a pillantás, melyet az öreg újból kezdve rávetett, valami rosszat sejtetett vele.

„És az Ur így szólt hozzám — hangja olyan volt, mint a tenger zugása, mikor a vihar legdühösebben korbácsolja... Így szólt: „Náthán, kelj föl és menj Dávidhoz, ő a királyod és nekem szolgál. Rosszat cselekedett előttem és cselekedetének büze az égre száll!“ „Hát mit vétett, én édes Istenem?“ — kérdeztem. — „Hogy mit vétett? Szégyeld magad hanyag pap, hogy te azt elnézted... Elcsábította hadvezére, Uria, feleségét és Uriát meggyilkoltatta Joab esapatvezére által Thebae kapui előtt, hogy az asszonyt magához vehesse s úgy éljen vele, mint hitese feleségével...“ „Ez bizony csunya história, édes Istenem — feleltem — de hiszen te tudod legjobban, mi történik itt a földön... Itt lenn a hatalmasoknak, a nagyoknak minden meg van engedve, rabolni, gyilkolni, csábítani, hamisan esküdni, tanuszkodni és más egyéb halálos bűnök, mi a szegény népnek semmi sem szabad, különösen a parasztok fiainak még csak azt sem szabad, hogy a templomban a dohányzascskóval játszanak... amit jól megjegyezhetnének magoknak az illetők ott a leghátulsó padokban.“

Mély esend állt be, csak a háttérből hallatszék olyanforma nesz, mintha valamit sietve zsebre dugnak.

Leo most nem mosolygott, inkább nyugtalan-kodni kezdett. Az öreg folytatta:

„És különben, édes Istenem, — így szóltam az Urhoz — nagyon könnyen elveszithetném szép prófétai hivatalomat s kénytelen lennék koldulni az utcákon, mert a földi királyok nem szeretik, ha az igazságot az orruk alá dörzsölik“. — De az Ur mondta: — „Ne félj; amit teszel, az én nevében teszed“. Azzal eltűnt, én pedig fölkeredtem és a királyi udvarba vándoroltam... Azt hittem, hogy ott Dávid királyt zsákban és hamuban, forró könyek közt találok a földön fekvő, a mint ő olyan szépen leírta a vezeklő zsoltároknak, melyeket ti mindnyájan jól ismerhetnétek, ha vasárnap délután kuglizás helyett a bibliát olvasnátok...“

S mit gondoltok, ahelyett mit láttak szemeim? Pompában és örömben ült ott, egy üveg édes bor előtte, szeretője a szép Bathzeba mellette, mert úgy hitták azt a nőszemélyt, meghízalta potroháját s poharat emelt, hogy engem fölköszöntsön, kiáltva: „Nos, kövér papocska, csak hogy egyszer láthat téged az ember.“ Mert mint a világ nagyjai egyáltalában, ő is szerette az Ur szolgálát kigunyolni, pedig hát nem nélkülözhetik őket, ha azt akarják, hogy né-

peik engedelmeskedjenek nekik, még az az undok esőselék is, mely ma megint elalszik az isten házában... De én bátor voltam, mert az Ur szent lelke szólt belőlem és eltéptem a ruhámat és kiáltottam: Jaj, háromszor jaj, mit követtél el, oh király?“

Leo nem csalódott. Míg az öreg ezen utolsó szavait rikitva lekiáltotta a templomba, apró, tűzben forgó szemei mérgesen furódtak arczába.

Mit jelentett az?

Még egygyel több tudója volt a világon?

Utat tört magának az a titok sirjából, s most kisértget az öreg agyában?

„Én pedig a földre borultam s hajamat téptem“, — folytatta, bozontos gyér hajába markolva mindakét kezével. — „Jaj neked, jaj neked, aki megvaláztad királyi hivatásodat! — úgy ordítottam. Te, ki őrzöng birodalmában és dühöng az Ur parancsolatai ellen. Az ég tüze emészszen meg téged! Emlékezedet ki legyen irtva a világból, melyet bűnös vágyaid gyalázatos színhelyévé teszel!“ Így kiabáltam én és a király bűnös testén hideg borzadály futott végig.

(Folytatása következik.)

A HÉT TÜKRE.

— Csevegés. —

Vannak az aranyos olvasók közt egynéhányan, akik hűsége sen elolvassák minden fecsegőmet (a szedő szedte fecsegésnek, én csevegést írtam!) ezeket én kötelességszerűleg figyelmeztetem most arra, hogy most én nyaralok, természetesen nem a fővárosban, hanem az Alpoknak legkeletibb nyulványának tövében. Ez sokkal szebben hangzik ugyebár, mintha azt mondanám, hogy bizony csak a Dunántúlban, a cserjés-bokros Mecekalján. Elsétálgatok az erdőbe, a hírlapokat kezembe sem veszem, és készakarva elmaradok a világtól. Minthogy azonban heti tárczát kell írnom, meg aztán gondolkodni is csak kell valamiről, hát a mult eseményeim körödzik az agyam és rágja, tépi, bonczolgatja olyan apró darabokra, hogy azt mondhatnám, parányaira szedi az eseményeket.

Egy fekete ország trónörököse elindul feleséget keresni meg is találja, a lakodalmat illő fényvel ülik meg s a lapok hasábokat tudnak összeírni a fiatal pár boldogságáról. Adja Isten, hogy úgy legyen.

Hanem, — tetszik látni, már van egy „hanem“, — a fejedelmek házasságát nem mindig az égben kötik! Vagy ha igen, akkor az égi czeremóniánál a politika a sekrestyés vagy egyházi, mert csak ez engedi a fiatal párt az oltár elé!

Milyen boldogok vagyunk mi, szegény picziny emberek! A mi szívünk, ha dobog: elmegyünk a szabadba, elsírjuk, elpanaszoljuk bűnkát, bánatunkat, elmondjuk reményeinket és boldogságunkat virágnak, erdőnek, madárnak, szellőnek s az mind-mind úgy figyel ránk, velünk sír az esti szellő, velünk búsul a vadgalamb, bánatunkat zúgja az erdő, a fülemile boldogságunkat szövö dalába, velünk együtt kaczag a gerle. Milyen boldogok vagyunk mi, szegény, picziny emberek, mert a mi szívünk doboghat!

Azok a nagyok, akik biborban születnek, akik arany bölcseben ringnak, akiknek mindent, mindent megadnak, csak épen egy kis húsdarabot ölnék meg bennük, a szívüket, oh, azok a nagyok a fényes sárga korona alatt sokszor nagyon szívesen oda-adnák bibor-palástjukat a darócruháért, palotáikat egy sárputriért, s azt a megbénított kis húsdarabot egy szívért! Mert hát hiába mondja nekem az orvosi tudomány, hogy a szív egy-két kamrából, két pitvarból álló szívó-gép, meg... stb. stb. Igen, így van, de akkor a szív — nem szív! Ott lakik a szívben az igaz szerelem is, és ha a szívet egészen betölti, akkor nem is marad helye a szívben a vérnek, hanem kiül hol az orcákra, hol az ajkakra! Nézzétek meg azt a parasztleánykát, ki szerelmese karján tart felém itt az erdei ösvényen, milyen élet, milyen tűz, hogy kipirult a boldogságtól; ennek a szívében nem vér van, hanem szerelem, de az is szívig!

Aztán nézzétek meg azt a szerelmespárt ott az oltár előtt, milyen ünnepi minden: a templom, az öltözetek, a diszítés; hogy fénylik minden, a korona a fejükön, ruhájuk gyémántdisze, csak

épen az arcuk sápadt, halvány; — hol van ezeknek a vérük? A szívükben, oh igen, megtölti azt szinig a vér, nem fér oda bele egy csepp szerelem sem!

Aztán, ha néha-néha mégis csak megdobb az a megbénított szív, mindig tragoedia annak a vége! Az a békó, mely nyugózi a szívet, ha elpattan, nagyot csattan: aztán hiába keresik, kutatják, az ütött sebre gyógyszert sem a szellő, sem madárdal, sem az erdő, sem a virág nem ad. Csak a föld!

Ha az ujságokban azt olvasom, hogy fejedelmi sarjadékok szerelmi frigyre léptek, mindig — hidd, vagy ne hidd, édes olvasóm, — de én imádkozom, hogy úgy legyen! Mert, ha ez nem igaz, akkor két halottat láncoltak szoros, soha fel nem bomló bilincsekkel egymáshoz, akiknek még csak az a vigasztalódásuk sem lehet, hogy a saját anyagi érdekük kívánta ezt a frigyét, de akiknek ebbe bele kell nyugodni, mert a nagy, a hatalmas politika követelte, hogy a gondolkodásmódra, jellemre, nevelésmódra, érzelmvilágukra nézve teljesen ellentétes lelkek áldozatul essenek. Az a Moloch kívánta, kinek hatalmas gyomra, ha vére szomjaz, milliók vérére elemészt, s ki még csemegéül két szívet is megkiván. Mert elemészt ezeket a szíveket, hisz ha lelkületük oly különböző, mint a nappal és az éjszaka: lehetetlen, hogy boldogok legyenek.

Igaz, az éj is, ugy látszik, szerelmes a napba. Hiven követi mindig, de rá nem talál soha, de a természet ezt a két szerelmezt örök időkre össze nem köti, hanem, ha keleten kél az egyik, nyugaton eltűnik a másik.

Én.

KÉPEINKHEZ.

Danilo montenegrói trónörökös és neje, Jutta Milica hercegnő. A fekete hegyek országának (Montenegro) leendő fejedelmének és fejedelmi asszonyának arczképét mutatjuk be most, hogy örömmümpet ül Cettinje s vele az egész ország. Nehéz feladatok várnak a fiatal párra a jövőben, egy még jórészt eredeti vadságában élő nép fölött uralmat tartani, ez óriási erőt igényel, mert e nép jószívű, rajongó, becsületes, de emellett végtelen vad, s nyugati civilizációt csak a fejedelmi udvarban és néhány nagyon számba szedhető, előkelő családnál lehet találni. Jutta Milica hercegnő protestáns vallású, meklenburgi német hercegnő volt, ki férje kedvéért elhagyta a civilizált nyugatot, hogy keleten találjon otthont, elhagyta hitét, hogy leendő alattvalói hitére, a görög keleti vallásra térjen át, elhagyta nevét, mert a keresztelésben új nevet nyert, elhagyta nemzetiségét, mert ezután szívet-lélekkel jó honleánya lesz új hazájának. Mindezért a sok áldozatért azonban oly égő, igaz szívet kapott cserébe, férje oly igaz szerelmmel övedzi, minőt csak keleten találhat. — *Milena*, Danilo herceg anyja, Vukoties Péter vojvoda leánya, 1860. november 8-án lett Montenegró fejedelmének neje.

A pók. Nem poétikus, hanem nagyon reális és épp ezért igaz felfogással van jelen képünk megfestve: egy nagy pókháló közepén a nő! Oh, nem a nemes, a valódi értelemben vett nő, hanem az angyalbőrbe bujt démon, a férfiak romlása, a kivételes nő, aki szépségének pokoli erejével fogja meg és bogozza hálóba a férfiakat, hogy vagyoniukat, sőt becsületüket is elveszítsék, hogy misem maradjon övék, csak a szenvedélygyújtotta pokol, a reménytelenség, a becsstelenség, kétségbeesés és végül egyedüli menedékük: a revolver csöve. Egy durranás, s az ostoba légy kimult, a pók pedig kifeszíti hálóját és mosolyogva nézi azt a legyet, mely ismét feléje száll.

A leskelődő. Érdekes dolgot láthat néha az ember, ha az ablak szárnya mögé búva figyel meg az embereket, kik senkit sem látva a közelben, teljes biztonságban érzik magukat. Lám, a szomszéd leánya künn van a kertben, Janesi a kezét fogja, majd át-karolja a derekát; a leány szabódik, végül mégis

sikerül a legénynek egy olyan csattanó esőket lopni a szájára, hogy a leskelődő nemesak látja, de meg is hallja a czuppanását. Istenem, milyen piros lesz a szomszéd leányának az arca, milyen félénken néz körül, hogy nem látta-e meg valaki? Persze, hogy nem veszi észre az ablak mögött nevető leányt, aki azért bár mindent látott, semmitsem fog az egészről elárulni. Ugyan, ki hiszi ezt el?

Részlet a Kárpátokból. Veszedelmesen közelg a kánikula. Aki teheti, siet a fenyvesek közé, ahol kevésbé érezhető a roppant forróság. Az alföld egyes részein, ahol nagy, árnyas fák alatt még csak tűrhető a meleg, nem igen gondolnak arra, hogy elhagyják azt a helyet, ahová a gyermekév legboldogabb percei fűződnek. De a poros fővárosból, aki csak teheti, menekül a hűvösebb éghajlat alá. Nekünk már az is jólesik, hogy a meleg szerkesztőségben nézhetjük a vadregényes vidékekben bővelkedő Kárpátunk egy gyönyörű részét, ahol az égbe meredő sziklák hirtelen mennek át a lapályba; hol a bérez kopárságát a völgy, a lapály buja tenyészete váltja fel. Hát annak hogyne esnék jól, aki igazán ott lehet a hegyek között!

A megfélemezett szenvedély. Nagy hatalma van annak a kis nyállal ábrázolt istenségnek, a szerelemnek. Mi ismertünk a játék szenvedélyébe merült egyéneket, kiket az örvényből a szerelem mentett meg, ismertünk alkoholistákat, kik a szerelmüknek áldozták fel utálatos szenvedélyüket; kicsapongó embereket, kiket a szerelem vezetett a helyes útra; bűnösöket, kiket a szerelem javított meg. Az a hatalmas fenevad: a szenvedély, a szerelem parancs-zavára kezes báránynya leszen és megtagadja természetét. Ezt a gondolatot fejezi ki bemutatott képünkön látható allegorikus szobor-csoport.

SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Kérjük előfizetőinket, hogy azok, kik az előfizetők postájában levelezni óhajtanak, csak egy közleményt küldjenek be, mert a roppant tulhalmozódás miatt különben képtelenek vagyunk mind adni. — **H. V.** Pécsre ment, sziveskedjék tán bevárni visszatértét. — **Cs. E.** Nem kell külön fizetnie. — **Z. B.** Van előfizetőnk ott is. — **1737.** Nem tudjuk előre megmondani, de sorát ejtjük. — **Aranka** urhölgynek. Csak egy kis türelemért esedezünk. — **U. P.** Annyi között megeshetik, hogy eltéved, a „K. K.” nem oka. Szives elnézését kéri. — **Kéz.** A levél is külön került, a novella is, így esett meg, hogy a mult számunkban a novella címen feleltünk. Ad vocem „kék harisnya!” Ez a tudálékosságot fejezi ki a nőben — ne *applikálja* magára ezt a csunya elnevezést. — **G. J.** Önnek is szól a H. V.-nek küldött izenet. — **V. O. F. Jó.** — **D. I.** A sakk-talánynak szélességében csak 10 koczkára szabad terjednie. — **Időd.** Ha azt izentük, hogy nem rossz: akkor most sem lehetünk más véleménynyel róla. Amaz tehát most sem rossz, de már ezek egy kissé gyengébbek és pedig azért, mert népies alakot választott, s a népiest nem tudta kellőleg érvényre juttatni. — Amaz közlésre kerül. — **E. J.** Belekerült a sorba. — **H. S.** Egy pár kiszorult. Miért *nyájas* szerelem, ha fullánkja van? — **J. N.** Higyje el, nem csoda, hisz annyi, de annyi az eszkimó! — **Tanító-jelölt.** Nincs feltételhez kötve (de ne zöld tintával — kérjük). — **A. Szerónke.** Minden jól nevelt fiatal ember bemutatja magát a leálynak, mielőtt felkéri a tánczra. Nem kötelek. — **H. Alajos.** Meg lehet kapni — **A. V.** A jövő héten feleltünk. — **D. R.** Orsova. Méry Károly kötete „Tolongásban” már megjelent s a szerzőnél (Bpest, Rottenbiller-utca 64. sz.) egy frtért megkaphatja. — *Több kéziratról jövő számunkban.*

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: FARAGÓ SIMON.

Neumayer Ede könyvnyomdájából, Budapest, VI., Proféta-utca 7. szám.